"Regional Support for Inclusive Education"

Funded by the European Union and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented by the Council of Europe

An inclusive school

is a school where:

every child is welcome

every parent is involved

every teacher is valued

Preporuke politika u oblasti inkluzivnog obrazovanja

Tim politika iz Crne Gore

Mreža politika iz Crne Gore je diskutovala objedinjene preporuke

Regionalne preporuke politika u obasti inkluzivnog obrazovanja razvijene su kroz konsultativni i participativni pristup. **Mreža politika inkluzivnog obrazovanja** organizovala je niz sastanaka, radionica, studijskih posjeta i radnih sastanaka i na nacionalnom i na regionalnom nivou kako bi se povećalo razumijevanje pitanja (problema) politike inkluzivnog obrazovanja od strane članova Mreže politika. Ovi sastanci su poslužili kao platforma za kreatore politika, istraživače, praktičare i inicijative građana (lokalne inicijative) da diskutuju o preporukama politika za inkluzivno obrazovanje kako bi se napravili inkluzivniji obrazovni sistemi u regionu Jugoistočne Evrope.

Na osnovu ovih diskusija zainteresovanih strana, PolicyNet predlaže preporuke u oblasti politika na sljedeće teme:

- Povećavanje kapaciteta škola da stvore inkluzivna okruženja.
- Povećanje kompetencija za nastavu.
- Razvijanje sistema podrške u inkluzivnom obrazovanju.
- Razvijanje mreže za praćenje i vrednovanje inkluzivnog obrazovanja (inkluzivnosti) u školama.
- Redefinisanje politike upisa naročito u srednjim školama.
- Formalizovnje međusektorske i međuinstitucionalne saradnje.

Ove preporuke služe kao osnova programa inkluzivnog obrazovanja u Jugoistočnoj Evropi.

Preporuke politika u oblasti inkluzivnog obrazovanja

I Formalizovanje međusektorske i međuinstitucionalne saradnje putem:

- formiranja tripartitnih tijela (obrazovanje, zdravstvo i socijalna zaštita) sa ciljem stvaranja neophodnih uslova koji omogućavaju jednake šanse za obrazovanje i kontinuirano praćenje pohađanja školovanja;
- funkcionalnih i efikasnih mehanizama vertikalne i horizontalne saradnje i razmjene informacija svih aktera u obrazovanju;
- usklađivanja i operacionalizacije terminologije koja je u duhu socijalnog i integrativnog modela inkluzivnog obrazovanja.

II Povećati kapacitete škola da stvore inkluzivno okruženje putem:

- kontinuiranog unapređivanja inkluzivne politike i prakse kroz poboljšanje školskih razvojnih planova (zasnovano na eksternoj evaluaciji i samoevaluaciji);
- daljeg razvijanja školske inkluzivne kulture kroz obezbjeđivanje partnerstva sa roditeljima i zajednicom i učešće učenika u razvoju školskih politika;
- stalnog jačanja svijesti za primjenu principa socijalne inkluzije.

III Unaprijediti kompetencije u nastavi putem:

- unapređenja bazične obuke i profesionalnog razvoja nastavnika i drugih profesionalaca kako bi poboljšali kvalitet i inkluzivnost nastavnog procesa za svu đecu;
- unapređenja mehanizama praćenja i podrške primjene nastavničkih i profesionalnih kompetencija (u školi i eksterno);
- formalizovanja nastavničkih i stručnih aktiva, umrežavanja na lokalnom i nacionalnom nivou i jačanja inkluzivne i dimenzije podrške i učenja.

IV Redefinisati politiku upisa posebno u srednjim školama putem:

- jačanja procesa prevencije rizika od neškolovanja i drop-outa;
- garantovanja jednakog pristupa adekvatnom i kvalitetnom obrazovanju sa akcentom na stručno obrazovanje i obuku;
- nastavka fleksibilne i inkluzivne upisne politike za učenike iz *ranjivih grupa* kroz poboljšanje ponude i modulirazaciju programa, primjenu individualnih tranzicionih planova.

V Učvrstiti sistem podrške u inkluzivnom obrazovanju (nacionalni, regionalni, lokalni, školski i nivo učionice) putem:

- osiguranja kontinuiteta obrazovanja i nastavka primjene mehanizma za profesionalno usmjeravanje i prelazak učenika iz jednog nivoa obrazovanja u drugi;
- daljeg jačanja savjetodavne i nadzorne uloge institucija sistema i obezbjeđenja podrške resursnih centara i škola sa posebnim odjeljenjima za inkluzivnu praksu na svim nivoima;
- osiguranja razvojnih i obrazovnih postignuća sve đece, posebno one iz ošetljivijih grupa (mobilna služba, asistencija, pristupačnost, specijalizovana oprema, asistivne tehnologije i dr).

VI Poboljšati sistem praćenja i ocjene inkluzivnog obrazovanja (inkluzivnosti) škola putem:

- unapređenja nadzornih mehanizama praćenja implementacije nacionalnih obrazovnih politika;
- napređenja standarda, indikatora i instrumenata kao osnova savjetodavne i nadzorne funkcije ustanova sistema usmjerene ka samostalnoj primjeni inkluzivne politike škola;
- unaprjeđenja operativnosti školske prakse na osnovu rezultata dobijenih u prosecu samoevaluacije škole;
- poboljšanja, praćenja i evaluacije obrazovnih i razvojnih postignuća sve đece kroz prilagođavanje i individualizaciju interno-eksterne provjere.